एष तऽइति (८. २२) ॥ ९ ॥ त्रयणां क्रमेण इदं वाताय इदं यज्ञाय इदं यज्ञपतयऽइति त्यागाः । अत्राभ्यासेन संख्यापूरणम् उत्पन्नयोगात्संख्यायाः । अनेकयजमानके चोक्तः यज्ञपती गह यज्ञपतीन्गह एष वां यज्ञो यज्ञपती °तं जुषेथाम् एष वो यज्ञो यज्ञपतयः °तं जुषध्वम् इति च ।

पशौ च ॥ १० ॥ त्रीणि समिष्टयजूंषि जुहोति । विकल्पेन मन्त्रान्तरमाह ·

यांऽ॥ऽआवह[1] इति (८. १९) वा पशौ ॥ ११ ॥ यां आवह इत्यादिभिर्वा त्रिभिर्मन्त्रैः (८. १९-२१) · अत्र पूर्वयोरिदमग्नयऽइति तृतीयस्येदं वातायेति [त्यागः] ।

एकं वा वैश्वदेवे ॥ १२ ॥ [यद्वा] वैश्वदेवे पर्वणि एकं समिष्टयजुर्जुहोति · तच्च देवा गातुविद् इत्यनेन मन्त्रेण (८. २१) · शुनासीरीयेऽप्येकमेव (२. ६. ३. ३) । अत्र तस्य प्रथमजो गौर्दक्षिणेति (२. ५. १. २१) श्रूयते ।

पर्वसऽस्थासु वपनं वा प्रागल्यात् ॥ १३ ॥ पर्वसंस्थासु प्रागल्यात्पर्वणस्त्रयाणां संस्थासु समाप्तिषु कर्मापवर्गान्ते यजमानस्य वपनं वा भवति · तत्त्र्येनी[2] शलली भवति लोहः क्षुरस्तेन परिवर्तयतऽइति (२. ६. ४. ५-७) [वैश्वदेवे वरुणप्रघासेषु साकमेधेषु च श्रुतेः] परिवर्तनं च केशश्मश्रूणां वपनं मुण्डनमुच्यते । शाखान्तरसूत्रेषु पौर्णमासेष्वनन्तरं वपनं विहितम् · तथा काठके · मानवे च सद्यः पौर्णमासीं संस्थाप्य केशान्वपति श्मश्रूणीति [तथा] त्रिःश्वेतया शलल्या लोहायसेन क्षुरेण निवर्तयतीति · आपस्तम्बोऽपि श्वो भूते पौर्णमासेष्वा °इत्युपोष्य[3] त्र्येण्या शलल्या काण्डेनेक्षुशलाकया वा लौहेन च क्षुरेणौदुम्बरेण केशान्निवर्तयते वपयते श्मश्रूणीति । अथ वपनस्येतिकर्तव्यतामाह ·

अपरेण दक्षिणाग्निं दक्षिणां गोदानमुन्दति सवित्रा प्रसूता दैव्या आप उन्दन्तु ते तनूं दीर्घायुत्वाय वर्चसऽइति ॥ १४ ॥ दक्षिणाग्नेरपरस्यां दिशि प्राङ्मुखोपविष्टस्य यजमानस्य दक्षिणां गोदानम् शयनकाले गवि पृथिव्यां दीयते निधीयते स्थाप्यतऽइति गोदानम् दक्षिणकर्णसमीपवर्तिनं शिरःप्रदेशमित्यर्थः

१) यांऽ आवह १. २. २) तत्त्र्येणी २. ३) ? °ष्ठा प्रमूतर्नस इत्युपोष्य २.